

«Més que els quatre mesos de judici, el que és dur són els dos anys de presó»

Les famílies dels presos polítics veuen amb escepticisme una sentència mínimament favorable i alerten el tribunal de conseqüències generalitzades després del veredict

Els presos, durant el judici al Suprem | ACN

"Ser al Suprem no és gratuït". No ho era fa quatre mesos, quan va començar el judici contra els líders independentistes. I tampoc ho és ara, més de 600 dies després dels primers empresonaments. Des d'aquell 12 de febrer en què el Suprem va encetar el procés, a Madrid han passat moltes coses. La percepció del judici han anat canviant. Ara que s'acaba, expliquen familiars dels presos polítics a **NacióDigital**, s'hauria de tenir "tota l'esperança del món", però el fet que es tracti d'un judici polític difumina el sentiment. "Més que els quatre mesos de judici, el que és dur són els dos anys de presó", afirma Diana Riba, parella de Raül Romeva.

Les conclusions són l'última fase del judici i, per tant, un dels capítols més importants. Són moments de certa ambivalència. Es mescla el neguit per les intervencions finals i la satisfacció per poder escoltar els arguments dels advocats de la defensa, que presenten un relat que contrasta la posició de les acusacions. I en aquest punt culminant del procés, les famílies volen ser-hi, de la mateixa manera que hi han estat jornada sí i jornada també, al llarg de dies que s'han fet setmanes, i setmanes que s'han fet mesos.

Els passadissos del Suprem s'han omplert aquest dimecres d'una sensació diferent. Per una banda, hi ha l'alleugeriment d'un procés que s'acaba i, per l'altra, es visualitza l'inici d'una nova fase incerta i plena de dubtes. La sentència que sorgeixi del tribunal tindrà conseqüències polítiques, però també marcarà noves rutines per a les famílies. Si la resolució no és absolutòria, es mantindrà el dia a dia de la presó.

Familiars dels presos afirmen que els líders independentistes acumulen "setmanes de preparació" per a l'última paraula, després de la qual el judici quedarà vist per sentència

Abans, però, els presos viuen l'oportunitat d'un últim al·legat d'innocència, que entomen amb esperança i legitimitat. "Els ara se senten forts i convençuts perquè poden tornar a fer acció davant d'aquest judici", assegura Diana Riba. Segons explica, tots els presos i preses han passat "setmanes de preparació" amb els seus advocats des dels centres penitenciaris, i ara "se senten forts i legitimats per les últimes paraules i les conclusions".

Diana Riba, dona de Raül Romeva, a Estrasburg. Foto: Aida Morales

De fet, "la dignitat i la fermesa no han canviat des del primer dia", afirma la germana de Dolors

Bassa, Montse Bassa, ara diputada d'ERC a Madrid. Ni això, diu, ni tampoc la seva "convicció" política i personal. Altra cosa és la "idea preconcebuda" que poden tenir els membres del tribunal de la sala segona el Suprem. Malgrat que creu que la sentència "no està escrita", del relat de les acusacions ja se n'ha després que no s'han tingut en compte els quatre mesos de proves i interrogatoris realitzats.

També la parella de Joaquim Forn, Laura Masvidal, confia en la "professionalitat de les defenses". Des del seu punt de vista, s'ha fet un "treball impecable", i malgrat que "és obvi que els delictes no hi són", hi ha un "gran escepticisme" sobre què farà el tribunal.

Des del principi del judici, i ja des d'abans en el cas dels presos, la rutina de les famílies ha canviat. Les sessions maratonianes inicials van encendre les queixes de pares, germanes, esposes o marits, que es desplaçaven a Madrid sense poder veure els més propers. Els més de 600 quilòmetres que separen Catalunya de la capital de l'Estat tornaven a fer estralls en l'estat d'ànim i, altra vegada, la gran distància i l'estar fora de casa s'imposava en el pitjor dels sentits: la moral.

Les famílies plantegen els dubte de si el judici ha servit per alguna cosa o és simple aparença

"Han estat quatre mesos molt llargs, i avui tinc una altra perspectiva de les coses", explica Bassa, que relata la dificultat de tornar a presons madrilenyes. Un fet sobre el qual Riba n'ha destacat la duresa. Segons assegura, al Suprem "s'hi afegeix tenir la dinàmica familiar dins del sistema penitenciari", un fet que no es pot separar del judici: "Ha estat molt dur, perquè és molt dur ser aquí dimarts i dimecres, i llavors diumenge ser a la presó". Sobre això, la indignació també hi juga un paper molt important: "Tots sabem què va passar a Catalunya aquell període, i tothom sap que no té res a veure amb les penes de presó que s'estan demanant".

Ara, ja en la fase culminant, les famílies plantegen un dubte. "Aquest judici ha servit per alguna cosa o és simple aparença?", es pregunta Masvidal. Segons la seva opinió, l'estat espanyol tenia "una oportunitat" que "no li ha interessat aprofitar" en favor dels drets fonamentals i les llibertats. Però les cartes tornen a estar sobre la taula, en mans d'uns pocs que decidiran sobre la vida d'altres. I les famílies en seran les principals afectades.

Xapes a les solapes dels familiars al Tribunal Suprem. Foto: Aida Morales